

CIBERESPÈCIES

Bolletí electrònic del Servei de Protecció d'Espècies

CIBERESPÈCIES

El butlletí del Servei de Protecció d'Espècies

Edició en format PDF
Distribució gratuïta mitjançant
correu electrònic i on-line

Número 21.
Desembre del 2009

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient

CIBERESPÈCIES

Bolletí electrònic del Servei de Protecció d'Espècies

CONTINGUT DEL NÚMERO 21

L'ESFORÇ SERVEIX

- Cens d'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*) al 2009**
.....pàg. 3
- Nova cita de rosseta (*Marmaronetta angustirostris*) en el Salobrar de Campos**
.....pàg. 4
- Reunió Internacional del milà (*Milvus milvus*)**
.....pàg. 4

CLOROFIL·LA

- Conservació ex situ**
.....pàg. 6
- Silene hifacensis***
.....pàg. 6

GENT PER CONÈIXER

- Lluís Parpal. Gerent del COFIB**
.....pàg. 8

RAMPELLADES

- Seminari d'espècies introduïdes i invasores a les Illes Balears**
.....pàg. 11
- Curs sobre inspecció de Parcs Zoològics**
.....pàg. 12
- Actuacions al Pi Ramut de Biniorella**
.....pàg. 12

CIBERESPÈCIES

Bolletí electrònic del Servei de Protecció d'Espècies

COFIB

Instal·lacions per al manteniment de tortuga mora (*Testudo graeca*)
.....pàg. 14

HEM LLEGIT

Publicacions que han arribat a la biblioteca del Servei de Protecció d'Espècies
.....pàg. 15

COSES QUE PASSEN

En el món. Estreta relació entre la protecció dels boscos tropicals amb la conservació dels grans primats
.....pàg. 17

A Europa. Nova evidència de la gravetat de la circulació il·legal d'espècies protegides
.....pàg. 17

A Espanya. El llop (*Canis lupus*) objecte d'una investigació de la Universitat Autònoma de Madrid
.....pàg. 18

Direcció

Joan Mayol.

Disseny i maquetació

Xavier Canyelles.

Redacció per aquest número

Iván Ramos.

Jordi Muntaner.

Juan Carlos Malmierca.

Carmen Álvarez.

Eva Moragues.

Joan Mayol.

Joan A. Oliver.

Fotografies

Dels autors respectius. A excepció de que s'indiqui el contrari.

L'ESFORÇ SERVEIX

accions del Servei de Protecció d'Espècies

Cens àguila peixatera, 2009

Entre els mesos d'abril a juliol del 2009 s'han realitzat sortides per terra i mar per a realitzar el seguiment i control de l'**àguila peixatera** a Mallorca, Cabrera i Menorca.

El resultat final de nius ocupats i polls és el següent:

ISLA	NIDOS OCUPADOS	NIDOS CON PUESTA	NIDOS CON EXITO	POLLOS VOLANDO
MALLORCA	9	8	7	14
MENORCA	5	4	2	3
CABRERA	2	2	2	4
TOTAL	16	14	11	21

Així mateix s'han anellat un total de 5 polls a Mallorca, 4 a Cabrera i 3 a Menorca:

El dia 17 de març, personal del Servei de Protecció d'Espècies va recollir un àguila peixatera morta a la Platja de la Punta de l'Avançada en el Port de Pollença. L'animal es va portar al COFIB on després de realitzar la necropsia van poder trobar un perdigó enquistat que va rebre fa un any, no sent la causa de la seva mort■

ISLA	ANILLA METALICA	ANILLA PLASTICA
MALLORCA	9054574	CT
	9054575	CU
	9054576*	KU*
	1001282	CX
MENORCA	9054601	CW
	9050977	L2
	9050978	L3
CABRERA	9050979	KL
	9054577	HG
	1001281	HI
	9054578	HH
	9054579	HJ

Nova cita de "rosseta" (*Marmaronetta angustirostris*) en el Salobrar de Campos

El Salobrar de Campos es considera com una zona humida d'ús potencial per a la **rosseta** (*Marmaronetta angustirostris*). Tot i que durant les darreres dècades, només s'ha registrat una única cita de reproducció en aquest espai (duïta a terme en 1967), l'increment poblacional que sembla desenvolupar aquesta anàtida a s'Albufera de Mallorca, fa pensar en la colonització de noves zones humides, entre les quals es trobaria aquest espai com un dels més favorables, donades les seves característiques hidrològiques, estructurals i florístiques.

A fi d'afavorir aquesta colonització, el passat 12 de febrer, la Conselleria de Medi ambient de les Illes Balears, per mitjà del Servei de Protecció d'Espècies, va realitzar l'alliberament en el Salobrar de Campos de **6 exemplars criats en captivitat** (per a veure més detalls de l'alliberament veure ciberespècies nº18).

El seguiment ornitològic portat a terme des de l'amollada, està permetent avaluar el grau d'adaptació dels exemplars alliberats a l'entorn, i aportant valuosa informació aplicable a futurs alliberaments, així com a la correcció de possibles problemàtiques que poguessin presentar-se en l'aiguamoll.

Els resultats obtinguts fins a la data, han mostrat una **permanència** dels individus en el Salobrar de Campos durant el mes i mig següent a l'alliberament.

No s'han obtingut observacions durant la primavera i l'estiu, el que, al principi, semblava indicar que les aus havien abandonat l'entorn al no haver-se adaptat adequadament.

No obstant això, el passat 16 d'octubre van ser localitzades **2 rossetes descansant** en una de

les llacunes prop de la salina. En ambdós exemplars es va poder cerciorar la presència d'una anella metàl·lica en una de les seves potes, indicant que el seu origen correspon a la solta del passat mes de febrer (recordem que es van alliberar un total de 12 aus, 6 al Salobrar de Campos i 6 a s'Albufera de Mallorca).

La rosseta, és una **anàtida** d'hàbits principalment crepusculars i nocturns, discreta i relativament complicada d'observar quan les seves densitats poblacionals són baixes i es troba en aiguamolls amb freqüents llacunes disperses entre l'abundant vegetació (com és el cas).

Si bé la informació obtinguda fins a la data no permet obtenir conclusions precises (l'obtenció dels objectius proposats al treballar en fauna i flora sol requerir un esforç a llarg termini), la permanència dels exemplars observats en el Salobrar de Campos obre la porta a **nous alliberaments** i llança dades esperançadores de cara al pròxim període de reproducció ■

foto: wikimedia commons

Reunió internacional del milà. Montbéliard (França), 17 y 18 de octubre de 2009

La reunió va ser organitzada per la **Lligui pour la Protection donis Oiseaux (LPO BirdLife)**. Es van registrar 116 participants de Suècia, Alemanya, República Txeca, Suïssa, Bèlgica, Luxemburg, França, Gran Bretanya, Irlanda, Itàlia i Espanya.

Es van presentar diversos pòsters i es van realitzar totes les intervencions previstes en el programa, un total de 25 comunicacions d'uns 15 minuts cadascuna, més 10 minuts de preguntes.

El **milà** o **milana** (*Milvus milvus*) és una espècie endèmica del continent europeu.

Molts països realitzen un seguiment molt intens (Suècia, Bèlgica, Luxemburg, Alemanya, Suïssa, França, Gran Bretanya) i uns altres ho estan realitzant cada vegada amb major intensitat (república Txeca, Itàlia, Espanya).

La població està sofrint una acusada disminució, sobretot a Espanya i Portugal, i una disminució més lleu però també preocupant a França i Alemanya.

Entre les causes d'aquesta disminució es troben: la intensificació de les pràctiques agrícoles tradicionals, l'ús il·legal de verí, la intoxicació indirecta per plom, la caça o trampeig furtiu, les electrocucions, i les baixes per impactes amb molins eòlics, entre les més importants. Per altra banda, en alguns països la població està en franc increment, com a Suècia, Txèquia (70 a 100 pp), Suïssa i Regne Unit, mentre que en la República Txeca, Polònia, Bèlgica i Itàlia l'increment és més moderat.

El **milà** o **milana** (*Milvus milvus*) nidifica només en 20 països d'Europa entre els quals només 10 posseeixen més de 100 parelles reproductores. 3 països, Alemanya (10.100 a 12.300 pp) França (2.335 a 3.022 pp) i Espanya, alberguen el 70% de la població.

Si a elles es sumen les poblacions de Suïssa (314 a 426 pp), Suècia i Gran Bretanya, la xifra ascendeix al 90% de la població mundial.

En els països on la població augmenta, també es ve observant un increment dels exemplars hivernants que es creu procedeixen d'aquestes mateixes poblacions.

En el 2008, s'ha estimat que la població es troba entre les 20.700 i les 24.900 parelles reproductores.

A la reunió van assistir 5 representants de les illes Balears i es van presentar 2 pòsters.

Un dels pòsters ho van presentar els contractistes que la Conselleria de Medi Ambient té per a efectuar el seguiment de l'espècie a Mallorca i Menorca, que són el GOB Mallorca i l'Institut Menorquí d'Estudis.

Per la seva banda, la Fundació natura Parc va presentar un altre pòster sobre el centre de cria que posseeixen a Santa Eugènia.

El Servei de Protecció d'Espècies va realitzar una presentació del **Pla de Recuperació** ■

foto: wikimedia commons

CLOROFIL·LA

notícies de vegetals

Conservació ex-situ

En el marc dels plans de **conservació i recuperació de flora** aprovats per la Conselleria de Medi Ambient, i per assolir una de les principals accions ex situ de conservació comú a tots ells, s'han iniciat contactes amb diferents jardins botànics com són l'**Escola d'Enginyers Agrònoms de la Universitat Politècnica de Madrid** (encapçalada durant molts anys per César Gómez Campo, recentment desaparegut) i el **Jardí Botànic de Barcelona**.

L'objectiu final és poder garantir la conservació ex-situ d'una mostra representativa de la **diversitat genètica de la població de les espècies més amenaçades de les Balears**. I això es pot aconseguir mitjançant la creació de plantes a llocs controlats i fora de la seva àrea de distribució original i conservant les llavors a bancs de germoplasma.

El Servei de Protecció d'Espècies s'encarrega de la recol·lecció del material reproductiu amb la col·laboració de tot del personal contractat de cada pla.

De moment tenim llavors de les següents espècies:

Limonium barceloi, *L. magallufianum*, *L. boirae*,
L. inexpentans, *L. ejulabilis*, *Agrostis barceloi*,
Colchicum lusitanum, *Ligusticum huteri*,
Cotoneaster tomentosus, *Dryopteris tyrrhena*,
Hieracium amplexicaule, *Polystichum aculeatum*,
P. setiferum, *Rosa squarrosa*, *Acer granatense*,
Amelanchier ovalis, *Ilex aquifolium*, *Lonicera pyrenaica subsp. majoricensis*, *Taxus baccata*,
Sorbus aria, *Apium bermejoi* i *Euphorbia margalidiana*.

Evidentment, el **Jardí Botànic de Sóller**, el **viver forestal de Menut** i el **jardí botànic de Lluc** també contribueixen en aquesta tasca de conservació ■

Silene hifacensis

***Silene hifacensis* és una espècie catalogada com a Vulnerable al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades.** Presenta una distribució diànica (Eivissa i Alacant).

En relació amb aquesta espècie, el Jardí Botànic de València ha realitzat un cens a totes les localitats d'Eivissa conegudes i als illots propers.

En total varen ser visitades 19 quadrícules UTM d'1x1.

El recompte es va fer sobre els exemplars reproductius seguint una metodologia específica per espècies rupícoles amenaçades.

També varen avaluar les **possibles amenaces** de cada població i compararen les dades obtingudes amb les de censos anteriors.

Resultats:

- L'Àrea d'ocupació és de 30.000m² i està distribuïda en 13 poblacions amb un total de 695 individus.
- Les poblacions estan molt fragmentades i algunes d'elles en recessió o desaparegudes.
- Les amenaces més importants són: sequeres prolongades, exposició directa a temporals marítims, sol, salitre, incendis, esbaldrecs, predació per cabres i conills, competències i malalties.
- És de destacar el cas des Vedrà a on les cabres limiten el creixement de les plantes i les arracona als penya-segats inaccessibles.

En aquest illot, la *S. hifacensis* té una àrea d'ocupació d'1,13 Ha front les 233.7 Ha de tot l'illot.

- Proposen la inclusió d'aquesta espècie a l'illa d'Eivissa en la categoria de En Perill d'Extinció i recomanen la recollida de llavors, seguiment de les poblacions, estudi de la diversitat genètica i la eliminació dels depredadors introduïts.

El Servei de Protecció d'Espècies va col·laborar amb ells en el treball de camp■

Les persones que realitzaren aquest estudi són: Blasco, M.P., J. Fabado, E. Carrió, J.F. Güemes, N. Torres, J. Güemes. Jardí Botànic, ICBiBE, Universitat de València, C/Quart 80, E-46008 València.

fotos: herbarivirtual.com

GENT PER CONÈIXER

entrevistes

ENTREVISTA A LLUÍS PARPAL:

Lluís Parpal és gerent del **COFIB** (ConSORCI de recuperació de la fauna de les Illes Balears) veterinari i ornitòleg aficionat.

Ja d'al·lot era aficionat als animals i a la natura, i per això es fa formar sempre dins la branca de ciències. Acabà finalment com a manescal. Durant la carrera desvià la seva atenció a l'estudi i col·laboració amb diferents centres de recuperació de la península i participà com a assistent i organitzador a cursos i congressos de formació sobre l'atenció a la fauna exòtica i salvatge. Actualment gestiona el Centre de Recuperació de Fauna del COFIB.

1. Ens podries explicar què és, exactament, el COFIB? Quan va néixer?

El COFIB és el Consorci per a la Recuperació de la Fauna de les Illes Balears, un Consorci constituït per la Conselleria de Medi Ambient del Govern Balear i la Fundació Natura Parc l'any 2004.

Treballa per a la recuperació i ajuda a animals ferits o en mal estat de la nostra fauna amb la finalitat del seu retorn el més aviat possible a la natura. També es fa càrrec d'animals exòtics amb la finalitat d'evitar l'alliberació a la natura d'aquestes espècies.

2. El COFIB ja és una institució coneguda per gairebé tots els illencs, però principalment pel fet de la recollida d'animals. Quines altres tasques desenvolupau?

Un centre de recuperació de fauna, a més de les tasques pròpies que la gent coneix, té unes obligacions molt importants amb la conservació.

Així, les dades obtingudes al centre de recuperació s'aprofiten per a fer educació ambiental amb escolars i altres grups, projectes d'investigació i recolzament a programes de cria en captivitat d'espècies amenaçades. Només des d'aquests pilars es pot arribar a fer una tasca important per la conservació de la fauna.

També desenvolupa altres tasques relacionades amb la tinença il·legal d'espècies, decomisos i intervencions, problemàtica de fauna exòtica, estudis sanitaris de fauna, necròpsia forense, recolzament a plans de recuperació del Servei de Protecció d'Espècies, ...

3. Quantes sortides feis durant cada temporada, com a mitjana?

El COFIB té un servei d'atenció i recollida d'animals ferits o amb problemes els 365 dies de l'any. Això ha fet que s'incrementin molt durant els darrers anys les entrades de fauna amb problemes així com la demanda de sortides a recollir animals. Actualment es reben uns 2600 animals anuals. Es realitzen aproximadament unes 600-700 sortides anuals, el que representa una mitjana d'uns 65000 km anuals per les carreteres de Mallorca per a l'assistència a la fauna silvestre.

4. Darrerament, adquirir una mascota exòtica pareix que s'està posant de moda. Pot suposar això un problema?

Fins a finals dels anys vuitanta les espècies que habitualment es mantenien en captivitat eren molt poques. La quantitat i varietat d'aquestes ha augmentat molt els darrers anys amb una clara manca d'educació i conscienciació vers

a la tinença d'aquests nous animals exòtics. Això ha suposat un increment en l'abandonament i en l'aparició d'espècies potencialment invasores en el medi natural, que poden provocar canvis importants en la biodiversitat. L'extinció i aparició de noves espècies no és un fet d'ara. S'ha produït des de fa milers d'anys, però el ritme de canvis actual pot ser no assumible pels ecosistemes.

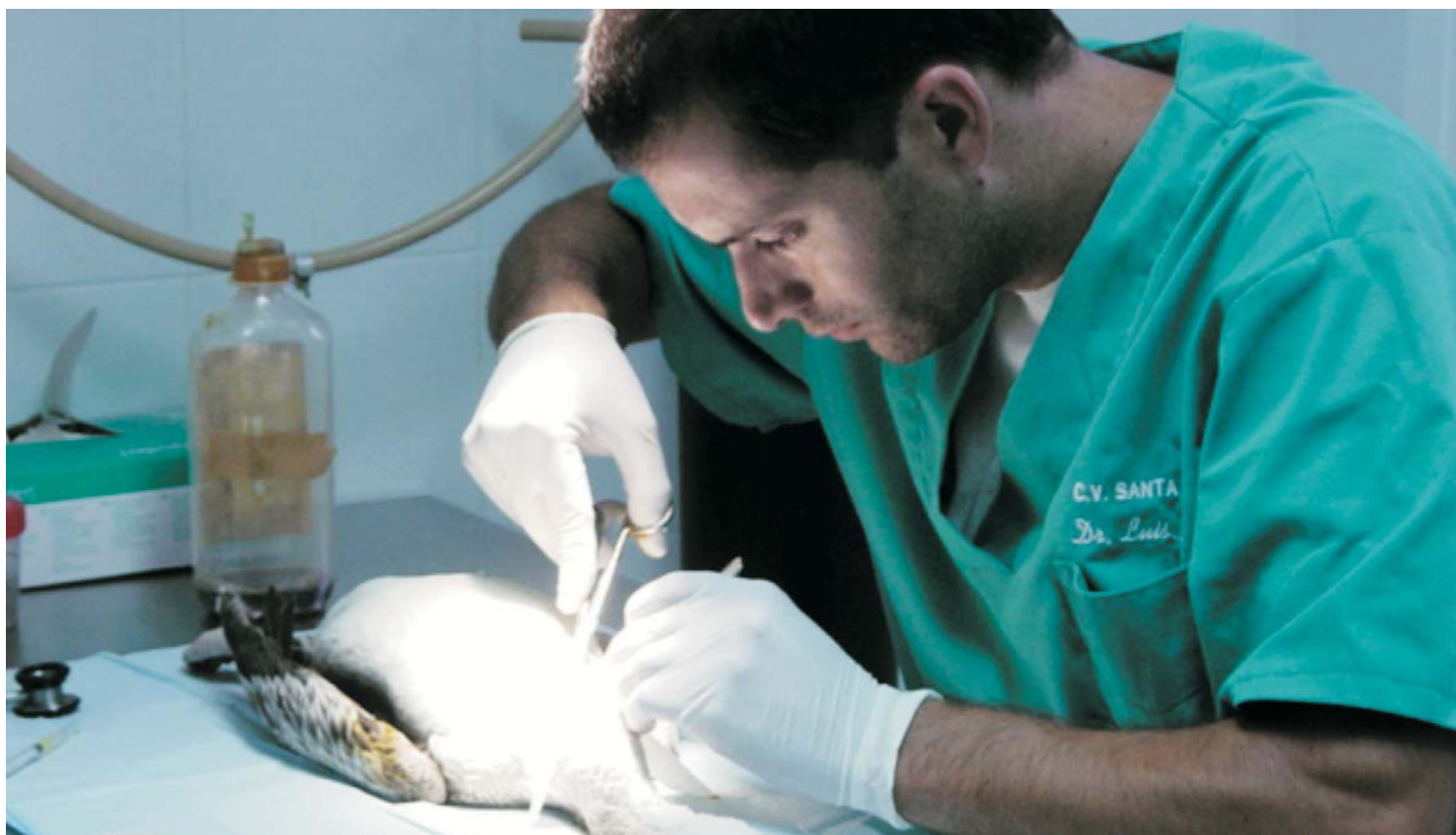
5. Referent al tema de les tortugues de terra, no tothom sap que es tracta d'una espècie protegida i que, per tant, no es poden tenir a casa. Creus que està canviant la mentalitat social envers aquest tema?

Jo crec que, actualment, la gran majoria de gent sap que les tortugues de terra que tenim a les

agafa inconscientment aquestes espècies pensant que estan perdudes quan realment viuen al nostre entorn. Per altra banda, encara viuen moltes tortugues de terra als corrals dels pobles i Ciutat per una arrelada tradició a Mallorca. Hi ha diferents campanyes educatives des de diferents entitats per a fer arribar la necessitat de conservar aquestes espècies a seu hàbitat natural.

6. Disposau d'un telèfon per a avisos les 24 hores del dia. Quina és la principal causa d'aquestes telefonades?

Des d'una òliba enganxada a un fil de pues o una milana enverinada, fins a una boa constrictor de tres metres a un jardí o un camaleó dins un avió de passatgers. Podríem escriure un llibre

Balears són espècies protegides.

Les més de 800 tortugues (*Testudo hermanni* –mediterrànea- i *Testudo graeca* –mora-) rebudes anualment al centre de recuperació procedents majoritàriament de captivitat demostren un canvi de mentalitat, tot i que encara hi ha gent que

d'anècdotes. En general, ens telefonen particulars directament o mitjançant els telèfons d'emergències 112 i IBANAT. Els cossos de seguretat, agents de medi ambient, ajuntaments, conselleries, protectores i moltes altres entitats també ens telefonen directament.

6. Pel que fa a espècies protegides, la vostra aportació és, també, molt important, no és ver?

El fet de recuperar una espècie protegida i tornar-la alliberar a la natura pot suposar en ocasions una tasca més educativa que realment important per a la conservació de la població d'aquesta espècie.

El conjunt de dades obtingudes al llarg dels anys al centre de recuperació serveixen per fer un mapa de problemes que és realment important per a aplicar a conservació.

Aquestes dades, juntament amb l'educació i els projectes concrets pel recolzament de plans de recuperació d'espècies, són eines fonamentals per a poder aplicar les mesures correctes en la gestió d'espècies.

Quant a aquest tema, treballam estretament amb el Servei de Protecció d'Espècies, que ens dona suport.

7. En tots els anys que duis en funcionament, quin ha estat l'organisme més singular que ha entrat al COFIB?

No sé... una vegada ens varen dur una eruga de la papallona esfinx calavera (*Acherontia atropos*), però record escorpins, taràntules... Potser una de les sorpreses darreres ha estat l'entrada de diversos exemplars durant l'any 2009 de mussaranya nana *Suncus etruscus*.

Per desgràcia també ens trobam cada vegada més animals que no són propis de Balears als nostres ecosistemes.

8. També organitzau jornades, assistiu a congressos, etc.

Sí, moltes de les jornades que organitzem tenen una finalitat educativa per tal de donar a conèixer a la gent la problemàtica de la "nostra fauna" a

les Balears, però també hem organitzat cursos i jornades de formació específics com de maneig i transport de fauna salvatge.

L'assistència a cursos i a congressos forma part de la línia d'educació continuada que és necessària per estar al dia de les novetats que es produeixen i poder millorar l'assistència que oferim a la fauna i aplicar els coneixements adquirits a la conservació de les "nostres espècies"■

Poster editat pel COFIB, mitjançant el qual es mostren els problemes de la fauna. Està dirigit als nins.

RAMPELLADES

notes d'interès

Seminari d'espècies introduïdes i invasores a les Illes Balears

El passat **25 de setembre**, es va celebrar en el **Museu Balear de Ciències Naturals de Sóller** un Seminari sobre Espècies **Introduïdes i Invasores de les Illes Balears**.

Van participar diversos especialistes d'aquesta comunitat amb comunicacions orals que es van dividir en tres blocs temàtics.

El primer va tenir caràcter general, i es van tractar aspectes biològics, econòmics i administratius de

(mol·luscs, crustacis, aràcnids, peixos continentals i fauna marina, rèptils i amfibis, aus, mamífers, microflora, algues marines i fanerògames).

Aquests grups es van analitzar dintre del context biogeogràfic de les Illes Balears, centrant-se especialment en les espècies invasores, potencialment invasores, amb les variants i limitacions de cada grup.

En el bloc final es van abordar qüestions com la problemàtica entre rates i aus marines en illes, la legislació europea sobre Sanitat Forestal, els problemes de les introduccions en l'agricultura i

les espècies introduïdes a les Illes Balears, així com els canvis faunístics històrics soferts com a conseqüència d'introduccions.

En el segon, diversos especialistes van fer presentacions dels diferents grups taxonòmics

la presentació del llibre "Alternatives a espècies exòtiques invasores en jardineria" ■

Curs sobre inspecció de parcs zoològics

A Espanya, la **Llei 31/2003, de conservació de la fauna silvestre en els parcs zoològics**, desenvolupa el mandat europeu d'assegurar que els parcs zoològics compleixin un important paper en la protecció de les espècies i la conservació de la biodiversitat.

Les **Comunitats Autònomes tenen competències exclusives** en l'autorització dels parcs zoològics i en la labor de comprovar que dites objectives es realitzin adequadament.

La Conselleria de Medi Ambient té en tramitació el Decret "pel qual es regula l'autorització i registre de parcs zoològics en les Illes Balears". Però donada la complexitat de les activitats de cura, formació, investigació i conservació que es desenvolupen en un parc zoològic, la funció inspectora requereix un coneixement especialitzat.

Atenent a aquesta necessitat el **Ministeri de Medi i Medi Rural i Marí ha organitzat el primer curs sobre la inspecció en parcs zoològics que s'ha desenvolupat a Madrid els dies 5, 6, 7, 8 i 9 d'octubre de 2009.**

Al mateix ha assistit personal de la Conselleria de Medi Ambient, que ha rebut els coneixements i aprenentatges d'especialistes i professionals del sector en dues fases, una de xerrades i taules rodones, després de les quals es van realitzar visites pràctiques a dos parcs zoològics de Madrid.

A Espanya existeixen al voltant de 130 parcs zoològics (8 en les Illes Balears) que requereixen ser inspeccionats una vegada a l'any, una tasca complexa però necessària que està en mans dels inspectors de les Comunitats Autònomes, a qui ha anat dirigit aquest curs■

Actuacions al Pi Ramut de Biniorella

El Pi Ramut de Biniorella, a Camp de Mar (Calvià), va ser catalogat com a Arbre Singular el 2003, degut a les seves característiques físiques excepcionals.

Aquest **pi blanc** *Pinus halepensis*, te una ramificació molt particular (fastigiata), que comença des de la base i determina l'existència de diversos troncs i una morfologia semblant a un xiprer.

A més, l'arbre es estèril, no produeix ni flors masculines ni pinyes. Potser, en germinar, es va infectar d'un fong, virus o fitoplasma semblant al que produeix els "empelts de bruixa" a les branques de la mateixa espècie.

Aquesta ramificació tan particular va determinar que al mes de març del 2008, una forta ventada tombés més d'una tercera part de l'arbre, quedant l'equilibri de la resta dels eixos (troncs) molt compromès.

Actualment **no tenim constància de l'existència de cap altre pi ramut a les Balears**. Teníem un altre pi ramut catalogat, el Pi Ramut de Peguera, que va morir al 1999 ■

Per aquest motiu, es va decidir realitzar uns suports metàl·lics a manera d'ancoratge per evitar que els troncs de l'arbre que queden dempeus anessin a terra amb una ventada.

De fet aquest ancoratge ja **va suportar vents de 90 Km/h** als pocs dies de la seva instal·lació.

Per altra banda, es contempla la possibilitat de fer un autoempelt amb branquillons joves a fi d'intentar millorar l'equilibri i la imatge estètica de l'arbre.

Instal·lacions per al manteniment de cries de tortuga mora (*Testudo graeca*) en el COFIB

El **COFIB** (Consorci per a la Recuperació de la Fauna de les Illes Balears) ha posat en marxa una instal·lació pel manteniment de les cries de primer any de **tortuga mora** (*Testudo graeca*).

L'elevada mortalitat juvenil que pateix l'espècie durant el primer any de vida ha fet que, amb l'aportació dels juvenils procedents dels nuclis de cria autoritzats, s'engegui aquesta nova actuació per a la conservació de l'espècie que s'emmarca

dins el **pla de recuperació** de *Testudo graeca* que porta a terme el Servei de Protecció d'Espècies.

Els exemplars serviran per a reforçar les poblacions silvestres de l'espècie i per a connectar petits nuclis de població de *Testudo graeca* actualment fragmentats.

Aquesta instal·lació, que s'ha posat en marxa la tardor del 2009, manté actualment un centenar d'individus■

HEM LLEGIT

notes bibliogràfiques

PUBLICACIONS QUE HAN ARRIBAT A LA BIBLIOTECA DEL SERVEI DE PROTECCIÓ D'ESPÈCIES

Tur, C. Et al 2009 Estudio preliminar sobre métodos de control de la población de *Cerambyx cerdo* en los encinares de Mallorca. Separata. 5º Congreso Forestal Español. 10 pp.

Aquest article descriu un assaig fet a Son Moragues per a la captura de banyarriquers amb diferents models de trampes.

Els resultats indiquen poca efectivitat de captures (10 banyarriquers per 20 trampes, actives durant quasi tres mesos, amb diferents tipus d'esca -sucs de fruita i sangria- o sense), i una certa taxa de captures no intencionades de diverses espècies, inclosos quiròpters.

Sembla evident que són necessaris altres sistemes per al control de l'espècie ■

Garcia Bobadilla, F. et al. (sense data) HUMEDALES DE GALICIA. Xunta de Galicia. 54 pg.

Treball d'un bon nivell, molt il·lustrat, sobre els prats gallecs.

Descriu les tipologies, flora, avifauna, detalla informació dels inclosos al conveni de Ramsar i acaba amb els aspectes culturals.

Un bon model per a divulgar la importància de conservació d'aquests ecosistemes ■

Gómez Orellana, L. 2008 TERRAS DE MIRANDA. PATRIMONIO NATURAL, PATRIMONIO CULTURAL. Ass. Terras de Miranda (Galicia) 162 pp.

Aquest llibre està dedicat a la ribera cantàbrica de Lugo (comarca del baix Eo), amb una acurada descripció del territori, el paisatge i el patrimoni d'aquesta zona de la Galícia septentrional, amb interessants evocacions literàries i culturals.

El text és prou dens (en gallec) i l'obra està molt il·lustrada amb fotografies a color i cartografia de la comarca.

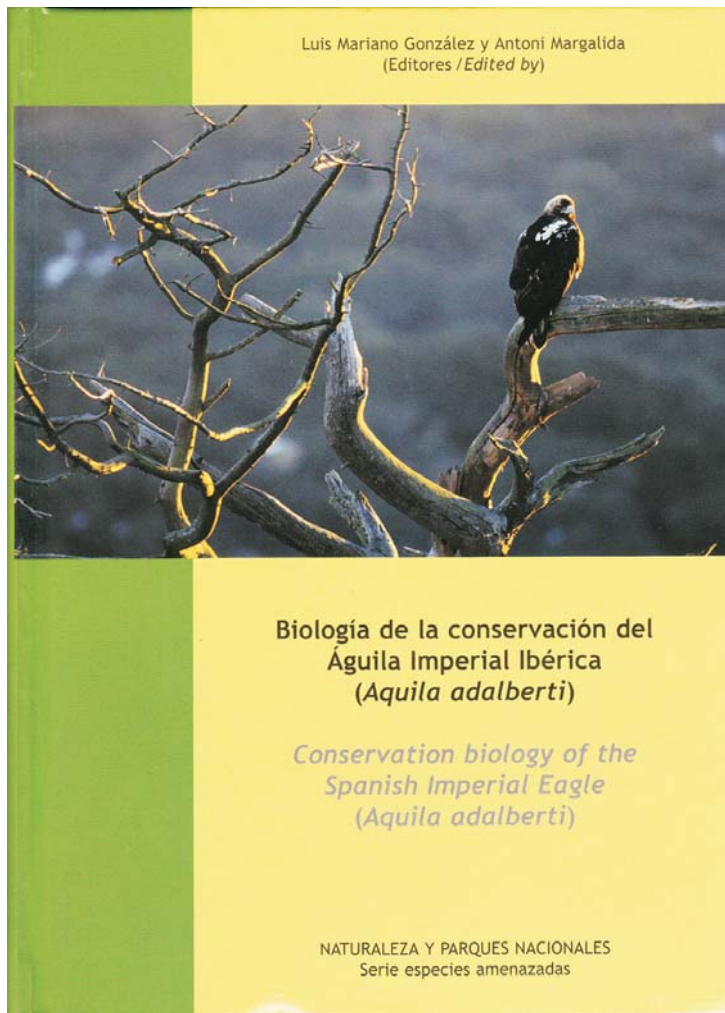
Pot ser molt útil per qui pensi viatjar fins aquells bells paratges ■

González, L.M. & Margalida, A. Editores). 2008. **BIOLOGÍA DE LA CONSERVACIÓN DEL ÀGUILA IMPERIAL IBÉRICA (*Aquila adalberti*)**. Organismo Autónomo Parques Nacionales. Ministerio de Medio Ambiente Marino y Rural. Madrid. 604 pp.

Monografia en espanyol i anglès, molt ben il·lustrada, redactada per setze especialistes en set capítols, en la que s'aborda amb molt detall tots els aspectes de la biologia d'aquesta espècie.

Consta de: Biogeografia; Estudi del plomatge; Estatus, hàbitat, dispersió natal i ús de l'espai; Reproducció; Demografia; Conservació i Bibliografia.

Obra de divulgació, però amb un alt nivell i amb molta informació que, sense cap dubte, suposa una molt valuosa aportació al coneixement d'aquest endemisme ibèric■

Carrión, J.S. & S.Fernandez. The survival of the "natural potential vegetation" concept (or the power of tradition) *Journal of Biogeography*. 2009 1-2

Aquest article recull les discrepàncies entre les idees de seriacions fitosociològiques i la vegetació climàtica suposada a la península Ibèrica, Illes Balears i Canàries i les evidències dels estudis de pol·len i vegetació fòssil.

La conclusió és que la major part de les associacions vegetals descrites com a climàtiques, i en especial els boscos monoespecífics de *Quercus* són en realitat productes de l'acció humana.

Es posa en qüestió el model de conservació dissenyat a Natura 2000 i legislació concordant, ja que s'ha establert sobre una base teòrica que no es correspon a la realitat comprovada, de moment fins ara■

WILEY
KNOWLEDGE FOR GENERATIONS™

HOME / LIFE SCIENCES / ECOLOGY & ORGANISMAL BIOLOGY / BIOGEOGRAPHY /

WILEY-BLACKWELL

Journal of Biogeography

Journal of Biogeography

Edited by:
Robert J. Whittaker

Print ISSN: 0305-0270
Online ISSN: 1365-2699
Frequency: Monthly
Current Volume: 36 / 2009
ISI Journal Citation Reports® Ranking: 2008: 15/124 Ecology; 2/31

Impact Factor: 4.566

Author Guidelines

Did you know... *Journal of Biogeography* has no page charges?

Quick Links...

- Manuscript submission web site: <http://mc.manuscriptcentral.com/jbi>
- Editorial Office e-mail: sue.stokes@ouce.ox.ac.uk
- Electronic graphics guidelines: <http://authorservices.wiley.com/ft>
- Copyright Transfer Agreement Form: <http://www.wiley.com/go/cta>
- Colourwork Agreement Form: <http://www.blackwellpublishing.com/cta>
- Open Access Form: <http://www.blackwellpublishing.com/pdf/JBI>
- Supporting Information: [guidelines](#)
- List of preferred abbreviations and naming conventions: [Here](#)

Portal d'internet en el que hi aparèixen els diferents butlletins publicats.

COSES QUE PASSEN

notícies del món

NOTÍCIES DEL MÓN

Segons un estudi efectuat per WWF amb el títol "Grandes simios y explotación forestal", hi ha una estreta relació entre la gestió responsable dels boscos tropicals i la conservació dels grans primats.

La gran majoria d'aquests animals es troben dins àrees de concessions forestals responsables, i només una petita porció dins parcs i reserves naturals.

Els estàndards FSC, d'explotació sostenible dels boscos, obliguen a les empreses fusteres a controlar la caça i la tala il·legal, si bé els governs són els competents en la detenció i processament dels furtius.

foto: wordpress.com

D'aquesta manera, els boscos gestionats en base a principis de sostenibilitat complementen a la perfecció les figures de protecció d'espais. Fins i tot, la certificació FSC contempla la creació de "corredors ecològics", per interconnectar poblacions aïllades.

Podeu consultar l'estudi complet a aquest enllaç:

http://assets.wwfspania.panda.org/downloads/3617_wnf_mensapen_en_fsc_eng_v7.pdf ■

NOTÍCIES D'EUROPA

Nova evidència de la gravetat de la circulació il·legal d'espècies protegides.

Tot i que, de cada vegada, els sistemes per evadir el control duaner són més sofisticats, sempre hi ha casos que criden l'atenció per la seva, entre cometes, innocència.

Els agents duaners de Kristiansad (Noruega) varen trobar, dins l'equipatge d'un jove de 22 anys que venia en ferry des de Dinamarca, una taràntula. Noruega és un país molt estricte en el tema de mascotes, i la tinença de moltes espècies exòtiques no és permesa.

Per tant, varen decidir fer un registre més exhaustiu. De sobte, es varen adonar que tot el tors de l'home es movia involuntàriament. Quan es va llevar la part superior de la roba, els agents descobriren que tenia, lligats amb cinta aïllant al cos, 14 pitons reials.

Els animals estaven tancats dins calcetins. A la part dels calçons tenia, dins llaunes, 10 geckos lleopard albins. La multa que haurà d'assumir serà d'uns 1500 €. Els animals estan retinguts fins que es decideixi què fer amb ells. A l'enllaç podeu veure una curiosa imatge.

<http://www.elmundo.es/elmundo/2009/10/26/internacional/1256579523.html>■

NOTÍCIES D'ESPANYA

El llop (*Canis lupus*), animal estimat i odiat a parts iguals per l'home, ha estat objecte d'una investigació de Isabel Barja, de la Universitat Autònoma de Madrid, publicada a *Wildlife Biology*.

L'autora ha estudiat els excrements dels llops de la província d'Orense i els resultats indiquen que el 87.1% de la seva dieta correspon a ungulats salvatges, especialment i per aquest ordre, cabirols (*Capreolus capreolus*), cérvols (*Cervus elaphus*) i porcs senglars (*Sus scrofa*).

Possiblement l'aspecte més significatiu de l'estudi és la demostració de que l'alimentació dels llops no depèn de la disponibilitat de preses, ja que en la zona d'estudi ambdós tipus de presa (domèstica i salvatge) són molt abundants.

Per tant, és evident que prefereixen animals salvatges per nodrir-se.

Una altra conclusió derivada de l'estudi és que, a zones amb elevada freqüència d'atac de llops al ramat, és possible revertir aquesta situació afavorint la presència d'ungulats salvatges, protegint adequadament el ramat i evitant que els llops tinguin accés a la carronya.

D'aquesta manera, les femelles podran ensenyar de manera convenient la conducta de caça apropiada als cadells i fer compatible la seva existència amb la de l'home■